

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: **ΒΕΛΤΙΩΣΗ – ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΤΚ ΣΚΟΥΡΑΣ**

ΦΟΡΕΑΣ **ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ**

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:
ΑΡ.ΜΕΛΕΤΗΣ 4 / 2014

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: **50.000,00 € (με ΦΠΑ)**

ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α5

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

**ΣΠΑΡΤΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ: ΣΠΑΡΤΗΣ
ΕΡΓΟ: ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΝΑΠΛΑΣΗ
ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΚ ΣΚΟΥΡΑΣ

ΑΡ.ΜΕΛ.: 4 / 2014

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Αρθρο 1ο

Η συγγραφή αυτή αφορά την εκτέλεση του ανωτέρω έργου.

Αρθρο 2ο

Διατάξεις που ισχύουν

Το έργο εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3669 «Κύρωση της Κωδικοποίησης της Νομοθεσίας Κατασκευής Δημοσίων Έργων» ως και των συναφών Υπουργικών αποφάσεων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. όπως ισχύουν.

Αρθρο 3ο

Εγκύκλιοι Προδιαγραφές

Κατά την εκτέλεση του έργου ακολουθούνται οι οδηγίες των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ και εφαρμόζονται οι αντίστοιχοι με το είδος του εκτελούμενου έργου τεχνικές προδιαγραφές του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ που αναφέρονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή το τιμολόγιο.

Αρθρο 4ο

Συμβατικά στοιχεία

Συμβατικά στοιχεία του έργου κατά σειρά ισχύος είναι:

1. Το συμφωνητικό
2. Η Διακήρυξη
3. Το Έντυπο οικονομικής Προσφοράς
4. Το Τιμολόγιο μελέτης
5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)
6. Τεχνικές Προδιαγραφές και τα παραρτήματά τους (Τ.Σ.Υ.- Γ.Σ.Υ.)
7. Η Τεχνική Περιγραφή του έργου (Τ.Π.)
8. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης
9. Το Χρονοδιάγραμμα / Πρόγραμμα κατασκευής των έργων όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία .

Αρθρο 5ο

Προϋπολογισμός του έργου

Ο προϋπολογισμός του έργου είναι **50.000,00 €** & οι δημοπρατούμενες εργασίες **40.649,79€** (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. της αναθ/σης) και μπορεί να αυξηθεί ή μειωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 57 του Ν.3669/08 (Κ.Δ.Ε.) όπως ισχύει.

Αρθρο 6ο

Προθεσμία - Πρόοδος εκτέλεσης του έργου - Κυρώσεις

Ο ανάδοχος σε περιπτώσεις έργων που στη δημοπρασία τους μπορούν να συμμετάσχουν και επιχειρήσεις γραμμένες στα Νομαρχιακά Μητρώα υποχρεούται να εκτελέσει ολόκληρο το έργο όπως καθορίζεται από την μελέτη και τους πίνακες εργασιών εντός **Εκατόν είκοσι (120)** ημερολογιακών ημερών από την πρωτοκόλληση της σύμβασης στην Δ.Τ.Υ. και σε περίπτωση, που η πρωτοκόλληση δεν γίνει σε προθεσμία 15 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, η συμβατική προθεσμία αρχίζει από την εκπνοή της 15θήμερης προθεσμίας. Παράταση των προθεσμιών, που έχουν ορισθεί θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 3669/08. Τα υπόλοιπα έργα εκτελούνται με βάσει χρονοδιάγραμμα και μέσα στις συμβατικές προθεσμίες όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 του Ν. 3669/08.

Αν ο ανάδοχος δεν ολοκληρώσει την εκτέλεση του έργου εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος (ολικής προθεσμίας) τότε αφ'ενός μεν επιβάλλεται σ'αυτόν ποινική ρήτρα η οποία καθορίζεται από το άρθρο 49 του Ν. 3669/08, αφ'ετέρου δε κινείται η διαδικασία έκπτωσής του σύμφωνα με το άρθρο 61 του Ν. 3669/08.

Επίσης έκπτωτος μπορεί να κηρυχθεί και για τις υπόλοιπες περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 2α, 2β, 2γ, 2δ, και 2ε του άρθρου 61 του Ν. 3669/08. Για την υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 3669/08.

Αρθρο 7ο

Περιεχόμενο των τιμών του τιμολογίου

Οι τιμές του τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες εργασιών εντελώς τελειωμένες χωρίς να δικαιούνται ο ανάδοχος καμίας άλλης πληρωμής ή αποζημίωσης για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση καθεμιάς από αυτές. Επομένως στις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται:

α. Οι δαπάνες λειτουργίας των μηχανημάτων, που απαιτούνται για την εκτέλεση κάθε εργασίας δηλ. τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών ή άλλης αιτίας, οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς επί τόπου και επιστροφής των μηχανημάτων, οι δαπάνες εγκατάστασης και τα ασφάλιστρα αυτών.

β. Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοδηγούς, χειριστές, μηχανοτεχνίτες, τεχνίτες ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες για τα ημερομίσθια αυτών, τις ημεραργίες, τις ασφαλίσεις, τις αργίες τις έκτακτες χρηματικές παροχές κ.λ.π. Οι δαπάνες των απαιτουμένων για κάθε είδος εργασίας υλικών με τις φορτοεκφορτώσεις και τις μεταφορές αυτών με αυτοκίνητο από τον τόπο της παραγωγής ή προμηθείας επί τόπου των έργων καθώς και κάθε υλικού, που δεν κατονομάζεται ρητά, αλλά ενδεχόμενα να απαιτηθεί για την πλήρη εκτέλεση κάθε εργασίας.

γ. Οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων, κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων δοκιμών, προσπέλασης προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων.

δ. Η τυχόν κάθε είδους ασφάλιση των υλικών και αποζημίωσης για την προσωρινή κατάληψη εκτάσεων για μεταφορά ή αποθήκευση αυτών.

ε. Τα έξοδα απόσβεσης, αποθήκευσης και φύλαξης των εργαλείων, μηχανημάτων και υλικών.

στ. Κάθε δαπάνη γενικά, που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι απαραίτητη για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, στην οποία αναφέρεται η σχετική τιμή του τιμολογίου.

Καμία αξίωση ή διαμφισβήτηση δεν είναι δυνατόν να θεμελιωθεί εκ των υστέρων, είτε ως προς τις ποσότητες και τις αποστάσεις μεταφοράς των υλικών, που μπαίνουν σε κάθε μία, είτε ως προς τις αποδόσεις των εργατοτεχνιτών, είτε ως προς τις τιμές των ημερομισθίων και υλικών μετά τη συμμετοχή του αναδόχου στο διαγωνισμό.

Αρθρο 8ο

Ποσοστό γενικών εξόδων & όφελος του αναδόχου

Μέσα στο ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του αναδόχου, που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Π.Δ/τος 609/85 όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 37 και το άρθρο 17 του Ν.3669/08 και περιλαμβάνονται:

α. Οι μισθοί και παντός είδους αποζημιώσεις ασφαλίσεις και έξοδα κίνησης του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του αναδόχου.

β. Οι δαπάνες ιατρικής περίθαλψης του προσωπικού του αναδόχου και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων του εργοταξίου (ύδρευση, θέρμανση κ.λ.π.).

γ. Τα έξοδα συμμετοχής στο διαγωνισμό, σύναψης σύμβασης, εγκατάστασης, εκτέλεσης και παραλαβής των έργων.

δ. Κάθε είδους φόροι, τέλη, έξοδα εγγύησης, τόκοι κίνησης κεφαλαίων και λοιπές κάθε φύσης επιβαρύνσεις.

ε. Τα έξοδα εφαρμογής των εγκεκριμένων χαράξεων, δοκιμής των υλικών και δοκιμών για την παράδοση των έργων σε κανονική λειτουργία.

στ. Τα έξοδα ασφάλισης ή αποζημίωσης ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου και κάθε φύσης αποζημίωσης προς τρίτους.

η. Κάθε άλλη δαπάνη, που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι αναγκαία για την ορθή, έντεχνη και σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία εκτέλεση των εργασιών ή απαιτείται για την τακτοποίηση των έργων από κάθε πλευρά σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις καθώς και τα κάθε είδους επισφαλή έξοδα.

ζ. Τα έξοδα καθαρισμού των έργων και του εργοταξίου και αποκόμισης των προϊόντων σε θέση, που να επιτρέπεται από την αστυνομία.

θ. Το όφελος του αναδόχου και

ι. Τα έξοδα σύνταξης των επιμετρητικών στοιχείων και λογ/σμών του έργου.

Αρθρο 9ο

Πληρωμές

Ο ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό ανακεφαλαιωτικά και υποβάλλει αυτόν προς έλεγχο. Η Υπηρεσία ελέγχει αυτόν εντός μηνός και θεωρεί αυτόν ,εκτός εάν έχει ασάφειες ή ανακρίβειες οπότε η Διευθύνουσα Υπηρεσία με διαταγή προς τον ανάδοχο παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του ,όπως αναφέρεται στο άρθρο 53 του Ν.3669/08.Στο πισό, που προκύπτει για πληρωμή κάθε φορά γίνεται κράτηση λόγω εγγυήσεως 5% για τις εργασίες και 10% για τα υλικά, που έχουν μεταφερθεί στο εργοτάξιο.

Στις τιμές του τιμολογίου δεν περιλαμβάνεται ποσοστό για όφελος και γενικά έξοδα του εργολάβου.

Αρθρο 10ο

Αναθεώρηση τιμών

Στην εργολαβία αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αναθεώρησης της συμβατικής αξίας των εκτελουμένων Δημοσίων Έργων σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν.3669/08 .

Αρθρο 11ο

Κρατήσεις

1. Εργα, που εκτελούνται με τιμές μονάδος σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού : α) 2% ΤΑΔΚΥ, β) 1% ΤΣΜΕΔΕ γ) 0.5% ΕΜΠ, δ) 0.2% ΤΕΕ, ε) 1% Τ.Π.Ε.Δ.Ε, στ) 1% Τεχν. Υπηρ. Υπουργ. Εσωτερ. ζ) 0.6% υπέρ ΤΣΜΕΔΕ η) φόρος εισοδήματος.

2. Εργα, που εκτελούνται με τιμές μονάδος σε βάρος του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων: Ο ανάδοχος υπόκειται μόνον στις ανωτέρω υπό στοιχεία β, ζ, η και 0.2% υπέρ ΤΣΜΕΔΕ εφόσον είναι ασφαλισμένοι σ' αυτό.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α) βαρύνει τον κύριο του έργου.

Αρθρο 12ο
Παρουσία του ανάδοχου στα έργα

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να παρακολουθεί και διευθύνει το έργο ο ίδιος ή με αντιπρόσωπό του με συνεχή παρουσία στον τόπο των εργασιών.
Σε περίπτωση ορισμού αντιπροσώπου χρειάζεται η προηγούμενη έγκριση της υπηρεσίας.

Αρθρο 13ο
Τόπος διαμονής του ανάδοχου

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να δηλώσει στην Υπηρεσία την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας του ή των γραφείων του για τη διεξαγωγή της μεταξύ αυτού και της υπηρεσίας αλληλογραφίας. Σε περίπτωση, που ο ανάδοχος δεν είναι κάτοικος Σπάρτης έχει την υποχρέωση να ορίζει αντίκλητο κάτοικο Σπάρτης ή της έδρας του Δήμου ή κοινότητας στην οποία εκτελεί το έργο και να γνωρίσει ταυτόχρονα και την διεύθυνσή του για την παραλαβή της αλληλογραφίας. Επίσης πρέπει να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση του αντικλήτου ότι δέχεται να είναι αντίκλητος.

Αρθρο 14ο
Ποιότητα υλικών - Έλεγχος αυτών - Δείγματα

Τα υλικά πρέπει να είναι άριστης ποιότητας και να πληρούν τους όρους των αντιστοίχων τεχνικών προδιαγραφών.

Δείγματα υλικών πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση στην υπηρεσία πριν χρησιμοποιηθούν. Υλικά και λοιπά είδη, που χρησιμοποιήθηκαν χωρίς έγκριση θα απορρίπτονται, εφόσον διαπιστώθει η ακαταλληλότητά τους. Τα απαιτούμενα δείγματα και περιγραφικά στοιχεία θα λαμβάνονται έγκαιρα πριν τη χρήση και θα εξετάζονται από την υπηρεσία. Στην συνέχεια, όταν απαιτείται, τα δείγματα θα αποστέλλονται για εξέταση σε κατάλληλο κρατικό εργαστήριο δοκιμής υλικών. Προς τούτο θα κατασκευάζονται κατάλληλα και θα αναγράφουν το όνομα του υλικού και του εργοστασίου για τα υλικά εμπορίου, για δε τα αδρανή υλικά τον τόπο προέλευσης, την ονομασία και την τοποθεσία του έργου και το όνομα του αναδόχου, καθώς και το ότι τα υλικά, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ανταποκρίνονται στο δείγμα. Επίσης αναγράφεται το είδος του ελέγχου στον οποίο θα υποβληθούν τα υλικά.

Αρθρο 15ο
Αναλογίες υλικών

Πρέπει να τηρούνται επακριβώς και εξακριβωμένα οι αναλογίες υλικών, που καθορίζονται στο τιμολόγιο και τις συγγραφές υποχρεώσεων. Η άμμος και το αμμοχάλικο πρέπει να κοσκινίζονται και να μετρώνται με κιβώτια καθορισμένων διαστάσεων για να επιτυγχάνονται οι καθορισμένες αναλογίες.

Αρθρο 16ο
Μηχανικός εξοπλισμός

Ο μηχανικός εξοπλισμός, που χρειάζεται για την εκτέλεση του έργου προβλέπεται και καθορίζεται κάθε φορά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και το τιμολόγιο. Ο εξοπλισμός αυτός αν δεν διατίθεται από τον ανάδοχο θα εξευρίσκεται μερίμνη και δαπάναις του, χωρίς να αναλαμβάνει η υπηρεσία καμία σχετική υποχρέωση ή ευθύνη.

Αρθρο 17ο Ατυχήματα και ζημίες

Οι ανάδοχοι των έργων, που εκτελούνται μέσα σε ασφαλιστικές περιοχές ΙΚΑ υποχρεούνται να ασφαλίσουν σ' αυτό όλο το προσωπικό, που θα απασχολήσουν. Στις περιπτώσεις έργων, που εκτελούνται εκτός ασφαλιστικών περιοχών Ι.Κ.Α οι ανάδοχοι υποχρεούνται να συνεχίσουν την ασφάλιση του προσωπικού, που θα χρησιμοποιήσουν αν αυτό είναι ασφαλισμένο στο ΙΚΑ και δεν έχει διακοπή η ασφάλισή του. Το υπόλοιπο προσωπικό υποχρεούται επίσης να το ασφαλίσει σε μία από τις ανεγνωρισμένες από το Δημόσιο ασφαλιστικές εταιρείες. Η δαπάνη για τα ασφάλιστρα (εργοδοτική εισφορά και εισφορά ασφαλισμένου), που καταβάλλει ο ανάδοχος βαρύνουν αυτόν. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επιβαρυνθεί ο εργοδότης με αποζημιώσεις ατυχημάτων του προσωπικού του αναδόχου καθώς και με αποζημιώσεις για ζημιές, που προκαλούνται από το προσωπικό του αναδόχου και τα μεταφορικά μέσα του μέσα σε ξένη ιδιοκτησία και σε έργα του Δημοσίου Δήμων Κοινοτήτων και κάθε γενικά φύσης κοινωφελή έργα.

Αρθρο 18ο Φόροι - Τέλη και κρατήσεις

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι υπόκειται σε όλους ανεξαιρέτως τους φόρους, τέλη και κρατήσεις εκτός Φ.Π.Α, που ισχύουν κατά την ημέρα διενεργείας του διαγωνισμού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και ότι υποχρεούται στην καταβολή προς το εργατοτεχνικό του προσωπικό των δώρων λόγω εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, καθώς και ημερών υποχρεωτικής αργίας και τυχόν επιδόματος αδείας, που καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας. Αν μετά την ημερομηνία διενεργείας του διαγωνισμού επιβληθούν φόροι, τέλη και κρατήσεις ή καταργηθούν υφιστάμενοι, το αντίστοιχο ποσό πληρώνεται επί πλέον ή εκπίπτεται αντίστοιχα από τους λογαριασμούς του αναδόχου, πιστοποιούμενου ή αφαιρουμένου του πράγματι πληρωνομένου ή εξοικονομουμένου επί έλαττον ποσού.

Αρθρο 19ο Μελέτη συνθηκών του έργου

Η έννοια της επίδοσης της προσφοράς του αναδόχου είναι ότι είχε και έλαβε υπόψη του κατά τη σύνταξη αυτής τις γενικές και τοπικές συνθήκες του έργου δηλαδή τη θέση του έργου και των μερών αυτού, τις απαιτούμενες με κάθε μέσο μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και εναποθήκευση των υλικών, την κατάσταση των δρόμων, την ανάγκη κατασκευής προσπέλασης, την ευχέρεια εξεύρεσης εργατικών χειρών, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, τις καιρικές συνθήκες, τη δίαιτα των ρευμάτων και οποιεσδήποτε άλλες τοπικές, ειδικές και γενικές συνθήκες, τα ζητήματα, που μπορεί να προκύψουν και τα οποία μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να επηρεάσουν το κόστος των έργων και ότι τα έργα θα εκτελεστούν κατά τη σύμβαση προς την οποία εν πάσῃ περιπτώσει υποχρεούται να τηρήσει ο ανάδοχος.

Αρθρο 20ο Φύλαξη υλικών, έργων υπαρχουσών κατασκευών και μέσων, Προστασία Βλάστησης

α. Ο ανάδοχος φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και μέσα που έχει στα χέρια του καθώς και τις απ' αυτόν εκτελούμενες εργασίες. Σχετικές διαταγές της υπηρεσίας εκτελούνται από αυτόν σε αντίθετη δε περίπτωση τα μέτρα φύλαξης, προστασίας ή διατήρησης λαμβάνονται από τον εργοδότη και οι αντίστοιχες δαπάνες καταλογίζονται σε βάρος του.

β. Ο ανάδοχος οφείλει να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα φύλαξης και προστασίας των πλησίον εκτελουμένων πάσης φύσεως κοινωφελών έργων προς πρόληψη ζημιών σ' αυτά ή διακοπής της λειτουργίας τους. Ζημιές που προκλήθηκαν από αμέλεια του αναδόχου επανορθώνονται αμέσως από αυτόν διαφορετικά η επανόρθωση γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.

γ. Ο ανάδοχος προφυλάσσει και προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση και τις καλλιεργημένες εκτάσεις της περιοχής του εκτελουμένου έργου και ευθύνεται για κάθε κοπή δένδρων, θάμνων και καταστροφή φυτείας που δεν είναι απαραίτητη για την εκτέλεση του αναληφθέντος έργου.

Αρθρο 21ο

Πρόληψη ατυχημάτων. Μέτρα υγιεινής και ασφαλείας της κυκλοφορίας

Ο ανάδοχος ανεξάρτητα των υποχρεώσεων και ευθυνών του, που προκύπτουν από τις υπάρχουσες διατάξεις λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό αυτού και κάθε τρίτο, καθώς και για παροχή πρώτων βοηθειών σ' αυτούς. Γaiώδη ορύγματα υποστηρίζονται πάντοτε, γενικά δε τα ορύγματα μέσα σε κατοικημένους χώρους που επιπρόσθετα επισημαίνονται με φώτα κατά τη νύκτα. Διαταγές της υπηρεσίας σχετικές με την εξασφάλιση της κυκλοφορίας εφαρμόζονται με ευθύνη και δαπάνη του αναδόχου. Ο ανάδοχος διατηρεί το απαιτούμενο φαρμακευτικό υλικό για παροχή πρώτων βοηθειών. Εφαρμόζεται το Π.Δ. 305/96 «ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/E.O.K.»

Αρθρο 22ο

Χρήση έργου πριν την αποτεράτωση

Ο εργοδότης δικαιούται να λάβει υπό την κατοχή του ή να κάμει χρήση οποιουδήποτε περατωθέντος μερικά ή ολικά τμήματος του έργου χωρίς να θεωρείται, ότι τούτο αποτελεί αποδοχή οποιασδήποτε εργασίας που δεν αποτεράτωθηκε σύμφωνα με τη σύμβαση. Αν η ανωτέρω κατοχή ή χρήση καθυστερήσει την πρόοδο της εργασίας τότε χορηγείται από τον εργοδότη ανάλογη παράταση της προθεσμίας περαίωσης του έργου. Σε περίπτωση κατά την οποία η χρήση του έργου από τον εργοδότη πριν την αποτεράτωσή του συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες για τον ανάδοχο, τότε ο εργοδότης καταβάλλει σ' αυτόν τις πραγματικές απόλυτα δικαιολογημένες δαπάνες.

Αρθρο 23ο

Τοπογραφικές εργασίες - Εφαρμογές επί του εδάφους

Κάθε εργασία αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας για την επί του εδάφους εφαρμογή των εγκεκριμένων χαράξεων εκτελείται με φροντίδα και δαπάνες του αναδόχου, κατά τις οδηγίες της υπηρεσίας, που ελέγχει την ακρίβεια σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Οι δαπάνες των ανωτέρω εργασιών σε υλικά, τεχνικά μέσα και προσωπικό βαρύνουν τον ανάδοχο.

Αρθρο 24ο

Απαλλοτριώσεις

Οι απαιτούμενες για την εκτέλεση των έργων απαλλοτριώσεις γίνονται με φροντίδα του εργοδότη κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Τον εργοδότη βαρύνουν και οι επιδικαζόμενες αποζημιώσεις. Ουδεμία ευθύνη ή υποχρέωση αποζημίωσης αναλαμβάνει ο εργοδότης έναντι του αναδόχου εκτός της χορήγησης παράτασης της προθεσμίας περαίωσης στην περίπτωση καθυστέρησης της περάτωσης του έργου ένεκα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Σε περίπτωση κατά την οποία η παραπάνω καθυστέρηση υπερβεί το τρίμηνο ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει τη διάλυση

της σύμβασης εφαρμόζοντας τη διαδικασία του άρθρου 62 του Ν.3669/08.

**Αρθρο 25ο
Χρόνος εγγύησης**

Ο χρόνος για τον οποίο ο εργολάβος έχει υποχρέωση να συντηρεί και επισκευάζει το έργο ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες από την ημέρα που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 74 του Ν.3669/08 και μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται η οριστική παραλαβή του έργου σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.3669/08.

**Αρθρο 26ο
Τελικός (εξοφλητικός) λογαριασμός**

Εκδίδεται με βάση τα πρωτόκολλα προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου και τη σχετική εγκριτική απόφαση του Δήμου ή της Κοινότητας Τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μόνα δικαιολογητικά έκδοσης του εξοφλητικού λογαριασμού, αντίτυπα δε ή αντίγραφα αυτών επισυνάπτονται σ' αυτόν. Πριν τη θεώρηση κάθε λογαριασμού ζητείται από τον ανάδοχο η προσκόμιση βεβαίωσης του αρμοδίου Υποκ/τος του ΙΚΑ περί εξόφλησης όλων των σχετικών με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικών εισφορών

Αρθρο 27ο

Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.(σύμφωνα με την υπ.αρ. ΔΙΠΑΔ/ οικ./369/15 - 10 – 2012 ΕΓΓΥΚΛΙΟ 27 του Υπουργείου Ανάπτυξης

Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων)

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), N.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), N. 3850/10** (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα N.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : N.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), N.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα III του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο N.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο N.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).
2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :
 - α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
 - β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα II).
 - γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
 - δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: Θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/A/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.
3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).
4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25)

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφό της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : N.3850/10 (αρ.9).

δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφάλειας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους N.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας N.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (N 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφαλείας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του N.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών N.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος N.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών N.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου N 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχ/κούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος A, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληγίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος B, τμήμα II, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : ΠΔ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος A, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εικένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος A, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος A, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), KYA B.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής KYA 8881/94 και Y.A. οικ.B.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ:
«Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
- Τη KYA αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : N.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : N.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : N. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: N. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.IVμέρος Α, παρ.2), N.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), KYA 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και. μέρος Β τμήμα II παρ.4], N.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : N. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

- α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : N.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ.) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν

1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα II παρ.7 - 9), KYA 15085/593/03, KYA αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα II, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πίνακίδες αριθμού κυκλοφορίας
2. Άδεια κυκλοφορίας
3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα II, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. II, παρ.2.1).

Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την KYA 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), KYA 8243/1113/91 (αρ.7), YA 31245/93, N. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Y.A. 3009/2/21- γ/94, Y.A. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : YA Φ.6.9/13370/1560/95 και YA Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II, παρ.11), KYA 3329/89 και η τροπ. αυτής : Y.A. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,YA 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ). Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), YA αρ. 3046/304/89 (αρ.8- ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), KYA 3329/89 και η τροπ. αυτής : YA Φ.28/18787/1032/00, N. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), YA 3009/2/21-γ/94, YA 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : YA Φ.6.9/13370/1560/95 και YA Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες. Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου. Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στένες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), N.1430/84 (αρ. 7-10), KYA 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα II παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99.,104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, KYA αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.III), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:
«ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»**

<u>A. NOMOI</u>	ΦΕΚ 337/A/76 ΦΕΚ 126/A/83 ΦΕΚ 49/A/84 ΦΕΚ 147/A/93 ΦΕΚ 57/A/99 ΦΕΚ 50/A/07 ΦΕΚ 116/A/08 ΦΕΚ 84/A/10 ΦΕΚ 249/A/12	Π. Δ. 395/94 Π. Δ. 396/94 Π. Δ. 397/94 Π. Δ. 105/95 Π. Δ. 455/95 Π. Δ. 305/96 Π. Δ. 89/99 Π. Δ. 304/00 Π. Δ. 155/04 Π. Δ. 176/05 Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 220/A/94
			ΦΕΚ 220/A/94
			ΦΕΚ 221/A/94
			ΦΕΚ 67/A/95
			ΦΕΚ 268/A/95
			ΦΕΚ 212/A/96
			ΦΕΚ 94/A/99
			ΦΕΚ 241/A/00
			ΦΕΚ 121/A/04
			ΦΕΚ 227/A/05
<u>B. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ</u>	<u>ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ</u>	Π. Δ. 2/06 Π. Δ. 212/06 Π. Δ. 82/10 Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 159/A/06
			ΦΕΚ 268/A/06
			ΦΕΚ 212/A/06
			ΦΕΚ 145/A/10
			ΦΕΚ 97/A/10
			<u>Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>
			<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΦΕΚ</u>
			154/B/84
			ΦΕΚ 132/B/89
			ΦΕΚ 138/B/91
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/A/91	KYAαρ.οικ.Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/B/93
			ΦΕΚ 765/B/93
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/A/91	KYA 16440/Φ.10.4/445/93	

<u>Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u>	
KYA αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/B/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03
YA αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/B/93	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08
YA 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/B/94		
YA 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/B/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
YA 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/B/95		
YA Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/B/95		
YA Φ.6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/B/96		
Y.A αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/B/97		
KYA αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/B/99		
KYA αρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/B/03		
KYA αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/B/03		
KYA αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/B/11		
YA 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
YA Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/B/00		
YA αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/B/00		
YA ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/B/01		
YA ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/B/01		
YA ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/B/03		
YA ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/B/11		
YA 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/B/09		
Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/B/96		

Σπάρτη 29/1/2014

ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Τ.Ε.

MARIA VARZAKAKOU
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ